

opusdei.org

Nous detalls sobre la història de l'Opus Dei

L'Institut Històric sant Josepmaria Escrivà de Balaguer ha publicat el sisè volum de Studia et Documenta, una revista científica sobre el fundador de l'Opus Dei i la història d'aquesta institució.

30/06/2012

Per sisè any consecutiu, l'Institut Històric sant Josepmaria Escrivà de Balaguer de Roma ha presentat la

seva aportació anual a la historiografia de l'Opus Dei i del seu fundador.

Ja són més de cent els articles publicats a *Studia et Documenta*, des del seu naixement el 2007, alguns dels quals superen el centenar de pàgines. Una aportació historiogràfica que interessa a la història de l'Església contemporània i també a altres camps historiogràfics, com es veu en aquest sisè volum.

La primera part de la revista està dedicada monogràficament a la relació entre el fundador de l'Opus Dei i quatre intel·lectuals.

El primer d'ells és José María Albareda, protagonista a la vida científica espanyola durant gairebé trenta anys, per la seva tasca investigadora en el camp de l'edafologia i pel seu treball com a secretari del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC)

des de la seva creació el 1939 fins a 1966. Alhora, era membre de l'Opus Dei i el 1960 va ser ordenat sacerdot.

Pablo Pérez López, Catedràtic d'Història Contemporània, ens presenta els primers anys d'aquesta relació, de 1935 a 1939, i els moments especialment difícils que van viure junts en la fugida de la persecució religiosa, durant la guerra civil espanyola.

En aquest mateix context cronològic se centra el treball d'Onésimo Díaz sobre els primers contactes d'Escrivà amb un altre conegut intel·lectual espanyol: Rafael Calvo Serer.

Catedràtic d'Història i polièdric promotor d'empreses culturals i periodístiques, la seva militància política el portaria a l'enfrontament amb el règim franquista i al tancament del diari Madrid, del qual era president.

També Calvo Serer era membre de l'Opus Dei, i -com Albareda- va experimentar l'impuls espiritual de sant Josepmaria per desenvolupar amb tota llibertat, però amb un profund sentit cristià, la pròpia activitat cultural i política.

José Carlos Martín de la Hoz, teòleg i historiador, presenta una altra de les figures indicades en aquesta part monogràfica: Mons. José López Ortiz, bisbe i historiador del Dret. La relació amb Josepmaria Escrivà va ser llarga -poc més de cinquanta anys- i marcada per una profunda amistat.

El quart intel·lectual que ens proposa aquesta part monogràfica és el canonista belga Willy Onclin. El professor Jean-Pierre Schouppe, especialista en Dret canònic i jurista professional, ofereix un resum de l'amistat entre el fundador de l'Opus Dei i el professor de Lovaina que tant

va intervenir en la reforma del Codi de Dret Canònic de 1983, des que es van conèixer durant els anys del Concili Vaticà II.

La part de *Studia et Documenta* dedicada a Estudis i Notes conté treballs de tema miscel·lani, encara que el primer continua en certa manera el capítol anterior, parlant-nos de la relació entre sant Josepmaria i dos dels principals protagonistes de la història de l'Església en el segle XX: el Papa Pius XII i un dels seus estrets col·laboradors, Mons. Giovanni Battista Montini, futur Papa Pau VI.

La reconstrucció és obra de l'historiador Luis Cano, que analitza les gestions i activitats que va dur a terme el fundador de l'Opus Dei a Roma, durant el primer viatge a la ciutat. L'autor s'ha centrat en aquells aspectes inèdits del viatge i especialment en les persones que va

conèixer o va tractar Escrivà a Roma, entre els quals destaca per diversos motius Mons. Montini. Aquestes trobades marcarien la història de les relacions entre l'Opus Dei i la Santa Seu en el futur.

El següent article està escrit per Mercedes Montero, historiadora de la Comunicació. Tracta de la situació universitària femenina a Espanya entre 1910 i 1936 i la seva relació amb el context del punt 946 de Camí.

Montero assenyala qui és l'autor d'una frase que recull sant Josepmaria i que s'ha volgut presentar com pejorativa sobre la integració de la dona en el món de la cultura. Alhora documenta la visió esperançada i realista que ja per aquells anys tenia el fundador de l'Opus Dei sobre la important missió de la dona en la vida universitària.

L'historiador Jaume Aurell afronta el tema de la formació del mite o "gran

relat" sobre l'Opus Dei a l'Espanya franquista: el contrast entre la realitat d'aquesta institució de l'Església i la seva imatge pública creada en aquests anys.

Va ser jutjada com a "perillosa novetat" o "heretgia" per part d'un sector del catolicisme espanyol de la postguerra, per passar a ser considerada l'extrem oposat, com una organització conservadora orientada a realitzar les seves pròpies ambicions polítiques i econòmiques i, més tard, com un monstre franquista i integrista.

En altres paraules, Aurell ha investigat els elements que segons ell componen aquest "mite" negatiu o "llegenda negra" de l'Opus Dei, els seus orígens i la seva evolució, a la vegada que explica els mecanismes que regeixen la formació d'aquestes visions simplificadores sobre

persones i institucions en les societats postmodernes.

A la secció de *Documenti*, l'especialista Santiago Martínez Sánchez torna a ocupar-se d'una relació d'amistat entre Mons. Escrivà i un altre personatge destacat de l'Església a Espanya: el cardenal José María Bueno Monreal.

Aquesta llarga relació (1939-1975) es desgrana en l'epistolari creuat entre tots dos durant aquest període, que Santiago Martínez publica per primera vegada amb una acurat aparell crític i precedit per una àmplia introducció.

En la mateixa secció, l'historiador Fernando Crovetto publica un altre document inèdit: el relat de Juan Jiménez Vargas sobre *Los inicios de la obra de San Rafael* (1933-1935) aquest conjunt d'activitats de formació cristiana per a gent jove al que sant Josepmaria Escrivà va

dedicar tantes energies en la seva vida.

Amb estil concís i desenfadat, el jove Vargas va relatar en un document contemporani els primers passos d'una tasca que ha caracteritzat l'activitat de l'Opus Dei des dels seus començaments.

A la secció de *Notiziario*, dedicada a notícies actuals relacionades amb l'Opus Dei i el fundador, es recullen les intervencions del cardenal Antonio María Rouco i dels professors José Luis Illanes, Miguel Ángel Garrido i Pedro Rodríguez en la presentació de l'edició crítica històrica de Sant Rosari -de la col·lecció d'Obres completes promoguda per l'Institut Històric-, que va tenir lloc a Madrid el 2011.

La secció bibliogràfica conté més de vint recensions i ressenyes de llibres relacionats amb la investigació sobre

l'Opus Dei i sant Josepmaria i els contextos històrics.

L'última part de la revista està dedicada, com és habitual, a l'elenc bibliogràfic, que comprèn aquesta vegada la bibliografia general sobre Mons. Álvaro del Portillo: gairebé cinquanta pàgines amb una completíssima relació de les obres publicades, tant del primer successor de sant Josepmaria, com sobre ell.

Una important novetat d'aquest número de Studia et Documenta és que es tracta del primer que l'Institut Històric publica com a editor, ja que s'ha fet càrrec no només de la redacció i direcció científica com fins ara, sinó també de la gestió editorial de la revista.

Amb aquest pas, l'Institut vol impulsar encara més la difusió de l'anuari en els ambients acadèmics i científics, i per tantes persones - especialistes o no- que s'interessen

per la història de sant Josepmaria
Escrivà i l'Opus Dei.

Entre altres coses, ha disposat
condicions avantatjoses per a la
subscripció i per adquirir números
endarrerits, convidant els seus
subscriptors i les persones i
institucions interessades a visitar la
seva nova pàgina web
www.studiaetdocumenta.org on
trobaran més informació.

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-ad/article/nous-detalls-
sobre-la-historia-de-lopus-dei/](https://opusdei.org/ca-ad/article/nous-detalls-sobre-la-historia-de-lopus-dei/)
(28/03/2026)